

De ruimte tussen ons

Deel 6

Ze speelt een étude van Fögel, een lichtvochtig stuk dat ze uit haar hoofd kent. De tuindeur staat open. De bries blaast de dunne gordijnen naar binnen alsof zij de weg vrijmaken voor de tingelende melodie. Buiten in de zon vermengen de klanken zich met de zingende vogels. Het is tijd om de piano weer eens te stemmen, denkt ze.

De keukendeur slaat dicht.

‘Bruno?’

‘Hallo,’ roept hij terug.

Hij komt naar binnen lopen.

Zij draait zich op de pianostoel naar hem toe.

‘En? Hoe ging het?’

‘Oh, goed. Alweer Fögel?’

Zij lacht: ‘Ja, lekker makkelijk en het is lente.’

‘Ik ga naar het strandje.’

Het strandje is een zandbank langs de rivier, bij mooi weer een gewilde hangplek voor tieners uit het dorp.

Ze draait haar stoel terug en speelt verder. Ze ziet de rouwranden onder haar nagels. In de Hortus Botanicus werkt zij mee aan een onderzoek naar het effect van bestrijdingsmiddelen op bepaalde gewassen, maar ze grijpt iedere gelegenheid aan om door de tuin te lopen en met haar handen in de aarde te wroeten. Onkruid uittrekken, dode planten verwijderen.

Zij is er als vrijwilliger gaan werken als onderdeel van haar revalidatie.

In Zwitserland was de BMW als een harmonica in elkaar geperst tussen de remmende, met metalen buizen beladen voorligger en de van achteren aanstormende vrachtwagen. Herman had, doodmoe en met een opgezwollen rechteroog, te laat op de rem getrapt na de plotselinge manoeuvre van de auto voor hem. Stan was met ernstige verwondingen aan zijn hoofd en benen in een regionaal ziekenhuis opgenomen. Floor was er, omdat ze op het moment van de botsing op de achterbank lag, met een gekneusd bekken redelijk goed van af gekomen. Een stalen buis was, vlak boven haar, dwars door het voor- en achterraam en door het hoofd van Herman geschoten. Hij was op slag dood. Floor werd voor observatie in hetzelfde ziekenhuis opgenomen, maar zij kon na een paar dagen naar huis. De kneuzing was erg pijnlijk, maar zou vanzelf genezen. Bij een controleonderzoek enkele weken later deden de onderzoekartsen een verrassende vondst: zij bleek zwanger. Aan de prille vrucht was niets beschadigd en er was geen reden om aan te nemen dat zij niet een gezond kind ter wereld zou kunnen brengen.

‘Moeten we nog iemand op de hoogte stellen?’ had haar moeder gevraagd. Floor had haar fronsend aangekeken.

‘Nee,’ had ze geantwoord en daarmee was wat haar betrof de discussie over de vader gesloten. Ze bepantserde zich tegen alle vragen en toespelingen, ook tegen die van haar vrienden.

Van iedereen die zij kende was Stan de enige die een goede reden had om te vermoeden wie de vader was. Toen zij hem opzocht in het ziekenhuis en hem vertelde dat ze een kind verwachtte was hij geschokt, maar dat was nauwelijks te zien achter het verband dat nog steeds een deel van zijn gezicht bedekte.

‘Herman...?’ was het enige wat hij na een korte stilte over zijn lippen kon krijgen. Floor had haar hoofd langzaam iets opgeheven en na enkele seconden met een nauwelijks zichtbare beweging ‘Nee’ geschud. Stan besloot op zijn beurt te verzwijgen wat er kort voor het ongeluk op de achterbank zou zijn gebeurd. Hij deed dat deels omdat Floor er duidelijk voor had gekozen het geheim te houden, maar ook omdat hij betwijfelde of Floor oprecht was in de ontkenning van het vaderschap van Herman. En Stan gunde Herman de vaderrol niet.

Acht maanden later werd Bruno geboren.

Tot haar eigen verwondering bevalt het moederschap haar goed. Vrijwel vanaf het begin toont haar zoon dezelfde no-nonsens houding die haar familie kenmerkt. Ze vormen een hecht duo, zonder een manifest vertoon van affectie of liefde. Maar ze adoreren elkaar stilzwijgend, ook nu hij zo zoetjesaan tegen de puberteit aanloopt.

Floor staat op en loopt naar de openslaande deur. Haar kleine tuin staat in volle bloei. De zon, de blauwe lucht, de geur van de heesters, de zang van de merels en het geluid van een paar vrolijk spelende peuters, verderop in het parkje tegenover haar huis, geven haar een zeldzaam tevreden gevoel. Mijmerend wrijft ze gewoontegetrouw haar linker oorlel. Alles lijkt te kloppen, er hangen geen zorgen of onheilspellende verwickelingen in de lucht.

Haar besluit om haar leven na de crash in Zwitserland om te buigen had goed uitgepakt. Haar studie, hoe voorspoedig die ook verliep, had ze abrupt beëindigd. Het laatste tentamen, vlak voor de reis naar Italië, was met een hoog cijfer beloond en had de weg naar een cum laude afstuderen verder geplaveid. Van de reputatie van Gerrit Wever die Livia en Alice zo aanschouwelijk hadden beschreven, had zij niets gemerkt. Hij had zich als een voorbeeldige leraar gedragen en toonde geen spoor van geile bijbedoelingen. Hij had een waarschuwing gekregen van het faculteitsbestuur en was veel te bang om zijn positie bij de universiteit op het spel te zetten door zich aan Floor te vergrijpen. Bovendien had Floor de tip van haar vriendinnen om zich sexy te kleden en haar knoopjes zorgvuldig op een uitdagend standje te zetten in de wind geslagen. Ze wilde een hoog cijfer halen op basis van haar capaciteiten. Ze leverde goed werk en de gesprekken die zij voorafgaand aan het tentamen met Gerrit voerde verliepen prettig.

Nee, van Geile Gerrit had zij niets te vrezen, maar tot haar eigen verbazing betrapte zij zich er op dat zij hem heel aantrekkelijk vond. Bij hun tweede gesprek werd zij geprikkeld door Gerrits ostentatieve kom-mij-niet-te-na-houding en in snel tempo voelde zij een onbedwingbaar verlangen naar hem opkomen. Bij hun derde bespreking nam zij een besluit: ze moest en zou met hem naar bed. Zij wachtte tot na het tentamen en stelde hem toen met een paar woorden en zonder enige gêne voor een *fait accompli*: ze moesten vrijen. Verbijsterd had hij geprotesteerd. Zij bezwoer hem dat het om een eenmalige vrijpartij ging en dat zij er absoluut met niemand over zou spreken. Gerrit vreesde dat hij gechanteerd zou worden als hij zou weigeren. Hij koos eieren voor zijn geld en gaf zich over aan Floors lust. Hij was ondanks de verwarrende situatie verrast door haar mooie, jonge lichaam, maar door de idiote situatie voelde hij zich te verkrampd om al zijn registers open te trekken. Na een rommelig voorspel vlamde de passie toch op, om na een half uurtje weer te doven. Ze kleedden zich opgelaten aan en Floor vertrok. Zij merkte dat haar verlangen naar Gerrit prompt was vervlogen. Zij hield zich aan haar belofte: niemand kreeg iets over de affaire te horen.

Zij genoot van het vrijwilligerswerk in de tuin en besloot een opleiding te volgen op de universiteit die de tuin in beheer had. Nog tijdens die opleiding kreeg ze een baan aangeboden. Ze was op dit spoor gezet door Stan, die zich op dezelfde universiteit had ingeschreven voor zijn vervolgstudie. Dat was ongeveer de laatste keer dat zij en Stan elkaar hadden gezien. Daarmee was het contact tussen de oude vrienden vrijwel opgedroogd. Alleen Livia en Alice waren elkaar altijd blijven zien. Hun poging om de hele groep weer eens bij elkaar te krijgen was geen succes; er waren maar drie mensen komen opdagen.

Onlangs meende Stan haar te zien toen hij langs de Hortus fietste. Vijftien jaren laten hun sporen achter, maar haar houding, haar gebaren raakten toch een snaar. ‘Nog steeds?’ vroeg hij zich af. Hij besloot af te stappen en naar haar toe te gaan. Ze spraken af om elkaar een paar dagen later te treffen in een café.

Na een stroef begin wordt de toon losser en vertrouwder. Zij ziet dat Stan zelfverzekerder is geworden. Hij oogt ouder, maar het lijkt alsof hij er daardoor beter uitziet. Zijn kleding en zijn bril verraden een meer modebewuste, helpende hand. Hij vertelt over zijn vrouw, die muziekdocente is. Terwijl hij dit zegt schieten hem plotseling de voorspellingen te binnen die zij destijds hebben uitgewisseld.

‘Heb je een piano?’ vraagt hij plompverloren.

‘..Eh... ja...’ Floor kijkt hem verbaasd aan. Stan grinnikt en opeens leest zij zijn gedachten. Ze lacht nu ook: ‘Ja, ik heb een piano, maar hij moet dringend gestemd worden!’

Een kort moment kijken zij elkaar vorsend aan. Stan bloost, net als toen.

‘Hoe is het met je zoon?’

‘Bruno! Heel goed.’

Even glijdt de schaduw van het vaderschapsgeheim over zijn hoofd, maar de lucht klaart weer op als Stan vraagt naar zijn school en of hij ook piano speelt. Ook nu, zoveel jaar later, is hij opnieuw onder de indruk van haar robuuste schoonheid, haar groene ogen. Er gaat een lichte rilling over zijn rug, iedere keer als zij aan haar oor wrijft.

Na meer dan een uur vallen ze beiden met een zucht naar achteren op hun stoel. Stan is zijn bevangenheid die hij in het begin had gevoeld volledig kwijt, allebei zijn ze opgetogen over hun ontmoeting.

Nadat ze een glas wijn hebben besteld vraagt Stan zich af of hij Floor in deze ontspannen sfeer alsnog durft te vragen naar Bruno’s vader. Floor ziet hoe hij een diepe zucht slaakt en plotseling een serieus gezicht trekt.

‘Is er iets, Stan?’

Deel 5

Het is doodstil in de auto. Ingespannen kijkt Herman over zijn stuur naar de kronkelende weg de Zwitserse Alpen tegemoet. Zijn opgezwollen rechteroog ontnemt hem grotendeels zijn vermogen om diepte te zien. De felle zon bezorgt hem hoofdpijn en hij had het stuur vandaag graag overgedragen aan Floor of Stan als het niet de auto van zijn vader was geweest. ‘Alleen jij achter het stuur,’ op die voorwaarde had z’n pa hem meegegeven.

Stan wrijft over de blauwe plek op zijn linker scheenbeen. De plek voelt dik aan en is zeker vijf centimeter lang en ook een paar centimeter breed. In het midden begint het al een beetje zwart te kleuren.

Hij en Herman bleven gisteravond nog een hele tijd wakker nadat Floor met haar uitgeritste slaapzak op de achterbank was gaan liggen. Te veel bier, te veel wiet, te veel nietszeggende gesprekken en toen ze eindelijk gingen slapen vond Stan hem nog net zo’n lul als bij vertrek, helemaal nadat Herman probeerde over Stans schoenen te pissen.

In de achterbak had inderdaad één plaid gelegen. ‘Neem jij die maar,’ had Herman gezegd. ‘Ik kruip wel bij Floor onder de slaapzak.’ Herman grijnsde en had de plaid naar Stan gegooid die te stoned was om te protesteren. Hij schoof de rijdersstoel zover mogelijk naar achteren, kantelde de leuning maximaal en lag ongemakkelijk met de plaid over hem heen in de auto en met zijn hoofd in de buurt van de voeten van Floor. De plaid stonk en had waarschijnlijk al maanden achter in de auto gelegen, vochtig geworden en opgedroogd, met een blijvende mufte, zurige lucht.

Herman wurmde zich via het zijportier naast Floor op de achterbank en Stan hoorde het geritsel van de slaapzak. Floor sliep gewoon door of deed in ieder geval of ze

gewoon doorsliep. Hermans voeten lagen nu naast die van Floor en Stan rook de sokken die een dag lang in te warme schoenen hadden gezeten. Stinkende plaid, stinkende voeten, lekker begin van de vakantie. Stan moest oppassen dat hij nu geen lachkick kreeg. 'Rustig ademen, makker', zei hij zachtjes tegen zichzelf en al snel was hij weggezonden in een diepe slaap.

Die werd verstoord toen de voeten van Floor of Herman of allebei op zijn hoofd belandden. 'Jezus,' had hij gemompeld. 'Hou die poten bij je.' Hij had geprobeerd zich op zijn zij te draaien, maar kon de slaap niet meer vatten. De voeten en benen bleven aanhoudend bewegen en leken een vast ritme te krijgen. Stan kreeg het warm. Waren ze nou echt? Achter hem? 'Jezus,' mompelde hij weer. Wacht. Hoort hij Floor nee zeggen? Of toch. Hè? Nee. Ze zegt nee. Hee klootzak. Ze zegt nee, ik hoor het toch! Godverdomme.

Daarna was het snel gegaan. Stan was de auto uitgesprongen en had met een waas voor zijn ogen het achterportier opengerukt, Herman aan zijn besokte voeten uit de auto gesleurd en was bovenop hem gesprongen.

'Ze zei nee! Ze zei nee!' Ze. Zei. Nee!' Stompnd op alles wat hij kon raken en met een voltreffer op Hermans rechteroog bleef hij deze zin herhalen totdat een schreeuwende Floor hem van Herman had afgetrokken. 'Stoppen Stan! Ophouden! Je slaat 'm dood!' 'Hij moet met z'n gore poten van je afblijven!' had hij terug geschreeuwd. Het gaf Herman net voldoende tijd overleind te krabbelen en met zijn handen voor zijn nog niet verschrompelde geslacht en slechts in staat een van zijn benen een klein beetje op te heffen, trapte hij Stan zo hard mogelijk tegen zijn scheen.

Alledrie schreeuwden ze nu, Stan grijpend naar zijn scheen, Herman met zijn handen voor zijn kruis en Floor tussen beiden in met voor elk één hand om de kleine ruimte te bewaken tussen leven en dood. Zo leek het.

Plots werd Herman weggetrokken. Een grote vrachtwagenchauffeur met een ontbloot, van onder tot boven getatoeëerd lijf hield hem vijf centimeter van de grond en leek naar hem te grommen. 'Groeshnots bayerski!' bromde hij. Ten minste, zoiets herinnert Stan zich. Er meldden zich weldra nog een paar vrachtwagenchauffeurs die nu ook Stan bij Floor wegtrokken. Daar stond ze. In het midden van de groep mannen. Haar schouders schokten, haar handen veegden driftig de tranen weg. 'Klootzak', had ze tegen Stan gezegd en een 'thank you' tegen de vriendelijke grote reus. In de auto was ze op de achterbank gaan zitten en had de slaapzak over haar hoofd getrokken.

'You stop fightingk now. We vant sleep. Okay?' De reus balde zijn vuist, bracht deze voor zijn gezicht en keek Stan en Herman dreigend aan. Samen met de andere chauffeurs en brabbeld tegen elkaar in een onverstaanbare taal liepen ze terug naar hun cabines.

Als uitgeputte dieren stonden ze daar, Stan en Herman. Tegenover elkaar.

Deel 4

Twee weken later. Alice en Livia zijn onverwachts met de vader van Alicia meegereden naar Florence. Herman heeft de auto van zijn vader geleend en is nu met Floor en Stan onderweg naar hen toe.

Herman stuurt met één wijsvinger de Audi 100 over de snelweg.

‘Fijn dat je toch op tijd weg kon Floor,’ hij grijnst. Stan staart naar buiten.

‘Ik zoek de wegenkaart van Duitsland,’ Floor rommelt wat in het dashboardkastje, ‘we gaan toch over Geneve?’

‘Zoek jij dat even uit, Stan?’ vraagt Herman in de spiegel kijkend, ‘Vrouwen en kaarten, je weet wel’.

Stan negeert zijn blik en blijft naar buiten kijken, verdiept in de muziek op zijn walkman.

Velvet Underground. Floor heeft ondertussen de kaart gevonden.

‘Ah, je hebt je keuze al gemaakt, zie ik,’ zegt Herman. We gaan dus over Duitsland!

‘Ja, dat zie je toch,’ antwoordt Floor. Herman haalt z’n schouders op.

‘Hoe is het eigenlijk met je statistiek afgelopen?’ vraagt Stan vanaf de achterbank. Herman kijkt Stan via de achteruitkijkspiegel onderzoekend aan.

‘Scheisze! Ik mis een stuk van de kaart,’ Floor graait nog wat in het kastje.

‘Nou, vertel?’ zegt Herman dan, ‘wat heeft GG ervan gemaakt?’

Floor krijgt een kleur, kijkt naar de kaart op haar schoot.

‘Dat ging best goed.’

‘Hoezo best goed?’ Herman draait zijn hoofd even naar Floor.

Het blijft stil. Wanneer Floor ziet dat er een cassettebandje uit de radio hangt duwt ze dit erin. De Bee Gees schallen uit de gepolitoerde deurboxen van de Audi.

‘Oh god, nachtenmuziek,’ mompelt Stan. Floor kijkt schuin naar Herman, ze ziet hoe zijn knokkels rond het stuur wit worden. Het is druk op de Autobahn. Herman rijdt op de linker rijbaan.

‘Het is muziek van mijn vader,’ zegt hij.

De schemering valt in, er wordt zwijgend gerookt. Floor draait shaggies voor Herman.

‘Zullen we ergens een Schnitzel scoren,’ vraagt hij, ‘ik heb honger en lust wel een jointje.’ Floor schiet overeind.

‘Heb jij hasj bij je? Lul, Weet je dat de Duitsers niet mals zijn als ze je pakken, waar heb je het verstopt, de douane had wel honden kunnen hebben.’

‘Het is toch goed gegaan, maak je niet druk.’ antwoordt Herman, ‘Ik wilde jullie niet medeplichtig maken, dan konden jullie onschuldig kijken.’

‘Ik wil die troep voor de Zwitserse grens uit de auto hebben,’ de stem van Floor klinkt kil.

‘Waar gaan we eigenlijk slapen?’ klinkt het vanaf de achterbank. ‘Ik heb geen slaapzak bij me.’

‘Ik wel,’ roept Floor.

Wat later stuurt Herman de wagen richting een Rastätte, waar hij de auto stilzet in een smalle ruimte tussen twee vrachtwagens. Samen lopen ze het drukke restaurant in en vinden een plekje aan een van de beige formica tafels met daarin bruine brandgaten, er hangt een dikke mist van sigaretten. “Greife lieber nach HB dann geht alles wie von selbst” zegt het reclamebord boven het buffet. Een vriendelijk rokend mannetje kijkt gelukkig het restaurant in. Floor eet een omelet met champignons, Herman een Schnitzel en Stan kauwt lusteloos op een frietje.

‘Nooit van het rapport van Rome gehoord, van dierenwelzijn, van slachterijen, van de energievretende productie van dierlijke eiwitten?’ Stan richt zijn blik op het bord van Herman die tegenover hem zit en die erin slaagt tegelijkertijd te roken en te eten.

‘Dat rapport van Rome. Die milieuclub bedoel je. Die zure regen zeikerds.’ Stan kijkt naar Floor, hoopt steun te vinden. Geen reactie.

‘Hoe groot is die slaapzak van jou, Floor, laten we het daar eens over hebben. Kunnen we daar met z’n drieën in?’ Stan lacht

‘Nee, misschien wel eronder’.

Herman wipt op zijn stoel.

‘Dat zal dus niet gaan. Pa heeft trouwens meestal wel wat plaids in de kofferruimte liggen. Laten we een paar flessen bier meenemen.’

Plotseling springen de TL lichten in het restaurant aan. Vrachtwagenchauffeurs staan op en lopen naar hun wagens.

‘Laten we gaan,’ zegt Stan. ‘Ik ben moe, we gaan in de auto slapen, er zit niets anders op.’

‘Ik koop nog snel wat bier,’ Herman stapt naar de bar.

‘En jij, Herman,’ klinkt het vanaf de achterbank, waar Floor ingerold ligt onder haar opengeritste slaapzak en nog een shagje rookt. ‘Hoe ziet jouw leven er over vijftien jaar uit?’

De gele lampen van de parkeerplaats, het geraas van het verkeer op de snelweg, de doorrookte stem van een vrachtwagenchauffeur die zijn collega een “gute Nacht” wenst, maken de sfeer in de auto intiem. Als drie kinderen op hun eerste kampeervakantie luisteren ze naar de geluiden van buiten.

Herman huivert, draait zijn raampje omhoog.

‘Ik ben in ieder geval niet gescheiden.’

Een portier wordt luid dichtgeslagen.

‘Daar heb ik te veel ellende van gezien. Dat doe je je kinderen niet aan. Nooit.’

Stilte, de sfeer die zojuist nog licht en genoeg in zichzelf was, wacht nu op een antwoord, op een vervolg.

‘Maar goed, ik woon op de Apollolaan, in de kamer staat een glimmende Steinway. Mijn partner heeft een praktijk aan huis. Ik heb veel verdiend. Sorry Stan, ik wil rijk worden. Ik werk op het kantoor van mijn vader als fiscaal jurist. Bedrijfsovernames zijn mijn specialisatie. Dat is de toekomst, alle kleintjes gaan eraan. Weg met de Végés, de Vivootjes. De grote jongens komen, en dan hebben ze ons nodig om hun zaakjes te regelen.’

‘En je kunstgeschiedenis dan?’ Stan zoekt de stukken van de kaart bij elkaar die in flarden op de vloer liggen.

‘Daar stop ik mee. Eerst mijn kandidaats halen, dan de rechtenstudie. Pa wil me op kantoor, het is voor mij de kortste weg.’

‘En dat wil je je leven lang doen? Rijk worden?’

‘Na vijftien of twintig jaar trek ik me terug, dan begint mijn echte droom.’

‘Vertel,’ Floor buigt zich vanaf de achterbank tussen de voorste stoelen door naar voren.

‘Dan ga ik weg, naar een warm land, Ibiza, Goa, Alanya, het liefst Griekenland en daar een strandtent beginnen, zon, zee, duiken’.

‘Dus net als Floor, ga je er vandoor?’

‘Dat rijmt,’ lacht Herman, ‘maar nee Stan, ik ga er niet vandoor, ik ga niet scheiden, nooit, ik zal vechten voor mijn relatie. Whatever happens.’

Deel 3

‘Jee, zo’n makkelijke lift heb ik nog nooit gehad,’ zegt Floor lachend, ‘heel aardig van je. Maar ik weet nog niet wanneer ik weg kan.’

Iedereen kijkt verbaasd naar Floor.

‘Je hebt over twee weken vakantie,’ reageert Herman, ‘wat houd je dan tegen? Ik wil dan meteen weg!’

‘Wij willen dan ook vertrekken,’ roepen Alice en Livia, ‘kunnen wij met je meerijden?’

Herman kijkt nors.

‘Jullie zouden toch naar Spanje gaan?’

‘Niet meer, de vader van Alice heeft ons uitgenodigd op zijn boerderij vlak bij Florence. Hij wil met zijn nieuwe vriendin een maand naar Marokko.’

‘En wij mogen dan in die tijd op zijn huis passen,’ vult Alice aan.

‘Mogen jullie daar ook logés hebben?’ vraagt Herman zich naar hen draaiend, zijn ogen staan nu wijd open, er ligt een glimlach om zijn mond.

‘Dat kan,’ antwoordt Alice, ‘het is een groot huis met vier slaapkamers.’

‘En er is een zwembad!’ roept Livia bijna juichend uit.’

‘Klinkt goed’, zegt Herman, ‘en het is dus vlak bij Florence? Omdat ik mijn scriptie wil schrijven over de bouw van de Duomo, zou het ideaal voor me zijn om daar een tijdje te zitten.’

Terwijl Herman met Alice en Livia over Florence, zijn scriptie en de boerderij praat, kijkt Floor voor zich uit. Haar blik is gesloten. Het gebeurt niet vaak dat niemand zich met haar bemoeit.

Hoewel de versiertruc van Herman hem nog steeds niet lekker zit, is Stan opgelucht dat Herman in ieder geval niet alleen met Floor naar Italië gaat. Hij kijkt bezorgd haar kant uit en vraagt zich af waarom ze zich zo afzondert en waarom ze niet meteen kan vertrekken. Omdat hij weet dat ze persoonlijke vragen afweert en nu wel erg lang stil is, besluit hij kort te informeren wanneer ze dan wel weg kan. De anderen kijken op en onderbreken hun gesprek.

‘Ja, Floor, wanneer zou je dat weten? Kunnen we misschien wel met ons vieren naar Florence gaan!’ zegt Alice.

Stan wil eigenlijk ook mee, maar durft dat niet te zeggen. Hij had verteld dat hij een paar weken in een strandtent ging werken. Bovendien zouden er vast geen vijf mensen in de auto van Herman passen. Hij hoort Floor nu zeggen dat ze een afspraak met de coördinator van het practicum heeft om te vragen of ze een extra opdracht kan krijgen.

‘Je had daar toch een voldoende voor?’ ontglipt hem.

‘Ja, een 6.’

‘Dan ben je toch klaar met dat vak?’

‘Een 6 is niet voldoende voor een cum laude’, legt Floor uit. ‘Ik zat in een groep waarin twee dozen niets uitvoerden, echte meelifters. Eerlijk gezegd denk ik dat ze niets van de statistiek snapten. En Jan werd halverwege ziek, dus moesten Erik en ik eigenlijk al het werk doen. En we hadden best een hoger cijfer kunnen krijgen, als Erik ons werkstuk een dag later had ingeleverd. Had ik het nog goed kunnen doorlezen en verbeteren. Ik had dat nog zo gevraagd. Maar ja, ik was iets langer weg omdat ik naar een concert was en hij durfde niet langer te wachten, wilde ervan af zijn, denk ik. Toen hebben we allemaal een 6 gekregen.’

‘Pff, daarvoor zou ik mijn vakantie niet opofferen,’ reageert Herman.

‘Met wie ga je nu bespreken of je een extra opdracht kan krijgen?’ vraagt Livia. Zij heeft ditzelfde practicum gedaan.

‘Ik heb een afspraak met Gerard Wever.’

‘Met GG’, lacht Livia.

‘Hoe zo, GG?’, zegt Floor met gefronste wenkbrauwen. Ze is duidelijk niet blij met de reacties van haar vrienden.

‘Geile Gerard,’ antwoordt Livia giechelend. Alice lacht hard met haar mee.

‘Wist je dat niet?’ zegt ze. ‘Ik ken meiden die met een open geknoopt bloesje van een onvoldoende een voldoende konden maken.’ Ze laat haar blik keurend over Floor glijden.

‘Als je je best doet, heb je misschien niet eens een extra opdracht nodig.’

Deel 2

Even hangt er een ongemakkelijke stilte boven het groepje. Stans wangen zijn rood aangelopen. Hij kijkt de kring rond en schraapt zijn keel.

‘Maar dat bestaat niet ... Eh, dat kán niet. Alles wat je zegt is ... Dat ben jij helemaal niet!’ Hij struikelt over zijn woorden.

Floor geeft geen krimp, dooft haar sigaret en kijkt voor zich uit. De vrienden kijken naar de aangeslagen Stan.

‘Wel, wat een heldere analyse, Stan!’ zegt Alice.

‘Sorry,’ zegt hij hoofdschuddend.

‘Laat ons jouw toekomst eens horen,’ oppert Alice.

Stan zucht, gaat met vragende ogen de kring rond en bijt aan zijn nagels. Hij is de toberd in zijn vriendenkring. Zijn ietwat zorgzame en nerd-achtige inborst is te herkennen in zijn fantasieloze kleding en de stereotiepe ronde bril op zijn neus. Hij is verzekerd van de warme sympathie en de bijna onvoorwaardelijke steun van zijn vrienden.

‘Goed dan. Na mijn kandidaats specialiseer ik mij in agro-biologie, hoop ik een baan te hebben in de ontwikkeling van de landbouw, ik krijg twee kinderen en ik ben gelukkig getrouwd met mijn grote liefde.’

Enkele vrienden maken een sissend geluid.

‘Grote liefde?’ zegt Alice. ‘Toe maar! Vertel eens iets over haar?’

Stan voelt klam zweet op zijn rug en zijn wangen slaan opnieuw rood uit.

‘Ze is heel mooi, heel intelligent, een perfecte vrouw.’

Herman vraagt: ‘Wat doet ze voor werk?’

‘Ze is therapeute,’ zegt Stan.

Enkelen kijken tersluiks naar Floor.

‘En hoe mooi is deze perfecte vrouw...?’ dringt Herman aan.

Stan voelt zijn maag samenkrimpen.

‘Ze is beeldschoon, prachtige groene ogen. De enige smet is een litteken in haar linker oorlel, maar dat blijft meestal verborgen onder haar prachtige, lange haar...’

Zoals gewoonlijk is de groep later de stad in gegaan om te drinken en plezier te maken. Floor gaat niet mee. Na enkele kroegen belanden ze in een rustig café waar zij elkaar beter kunnen verstaan. Stan zit naast Livia.

‘Heb jij nog met Floor gesproken?’ vraagt hij.

‘Jawel.’

‘En? Waarom kwam ze met dat idiote verhaal aanzetten?’

‘Ze zei niet zoveel, je weet hoe ze is. Maar ze beweerde dat ze het meende. Ze neemt nu dan wel afstand van de zeden en gewoonten van haar chique familie, maar ze koestert geen illusies over haar toekomst. Ze beweert dat alles erop wijst dat het zal gaan zoals ze vanmiddag vertelde. Al dat geld, al die kunst, die welgemanierdheid en al die zekerheden van een goed opgeleide, intellectuele familie.’

Livia buigt zich over naar Stan en zegt, met een samenzweerderig lachje: ‘Die veiligheidsspeld is een teken van verzet en tegelijkertijd een symbool van haar toekomst.’

Verbluft staart Stan voor zich uit. Hij probeert de beelden die door zijn hoofd tollen te ordenen. De dwingende rol van de familie, dat herkent hij wel. Zelf heeft hij zich met zijn studiehoofd ook ontworsteld aan zijn ouders en de rest van de familie, waar de ambities doorgaans blijven steken bij bescheiden kantoorbanen en die hem intellectueel geen uitdagingen kon bieden. Dat heeft hem een voorsprong gegeven die niet valt terug te draaien. Bij Floor ligt dat natuurlijk anders. Je kunt moeilijk je goede manieren achter je laten, moeilijk het aangeleerde gemak waarmee je je in gegoede kringen beweegt laten varen. Maar je nestelen in een statig pand met oprijlaan, je omringen met een Steinway, een hooggestemde bibliotheek en een crèmekleurige sportwagen... dat is een doelbewuste keuze om je te manifesteren als een lid van de upper class. En dan: gescheiden! Dat weet ze nu al! Gescheiden als doel? Als bewijs van onafhankelijkheid? Om je decadente leven te etaleren? Het gemak waarmee zij haar principes lijkt te verloochenen staat hem tegen. Of denkt zij dat zij niet geschikt is om een echte relatie aan te gaan? Tegelijkertijd laat zijn verlangen naar haar nog heftiger op.

Het is al tegen twaalfen als Floor alsnog het café komt binnenlopen. Stan voelt een scherpe opwinding in zijn maag. Hij aarzelt, maar besluit toch naast haar te gaan zitten.

‘Ik heb me tijdens onze sessie te veel laten meeslepen. Het spijt me.’

Floor glimlacht.

‘Je bent dus verliefd,’ zegt zij.

‘Tja...’

Hij kleurt weer vuurrood en houdt zijn handen voor zijn ogen. Floor lacht en geeft hem een por in zijn zij.

‘Kom op, Stan. Geef niks. Je bent een engel. Je redt het wel.’

Stan opent zijn mond, maar weet absoluut niets terug te zeggen. Hij kijkt naar haar groene ogen en schudt zachtjes zijn hoofd. Nog vóór hij zijn gedachten kan beteugelen en iets zinnigs kan zeggen vallen Alice en Livia op de stoelen naast hen neer. Alice slaat haar armen om Stans’ nek.

‘Arme schat. We sleuren je er wel doorheen!’

Het is al weken mooi weer. De vakantie staat voor de deur. Veel van de vrienden gaan naar hun ouders of in ieder geval terug naar waar ze vandaan komen. De achtergebleven

groep hangt regelmatig op het grasveld bij de universiteit. Ze zijn te loom voor serieuze praat en ze vertellen over hun vakantieplannen.

Floor laat zich ontvallen dat ze naar Italië gaat.

‘Op zoek naar een huisje in de bergen?’ plaagt Herman, die de laatste tijd opvallend veel interesse in haar toont. Stan spitst zijn oren.

‘Uiteraard,’ zegt zij met een glimlach om haar mond.

‘Hoe ga je daarnaartoe?’ vraagt Herman. Hij heeft een eendags-baard, een bonkige tors onder zijn vale T-shirt. Zijn bruine benen steken uit een korte kakibroek. Floor haalt haar schouders op, leunt verder achterover en richt haar gezicht met gesloten ogen op de zon.

‘Liften, denk ik.’

Herman is wat naar haar opgeschoven en in kleermakerszit naast haar gaan zitten.

‘Ik kan je ook brengen,’ zegt hij.

Stan versteent.

Deel 1

Een voor een schetsen ze hoe hun leven eruit zou zien over 15 jaar, als ze ongeveer 35 zijn. Waar en met wie ze zouden wonen, wat voor werk ze zouden doen, wat hun hobby's zouden zijn, hoe hun sociale leven eruit zou zien, of en hoeveel kinderen ze zouden hebben. Het leven ligt als een onbeschreven blad voor hen, alles is nog mogelijk. Floor schenkt haar glas bij en draait een sjekkie. Het is zo'n avond waarvan ze hoopt dat er geen einde aan komt.

‘Jouw beurt, Floor’.

Ze reikt naar de aansteker, steekt haar sjekkie aan, inhaleert en kijkt de groep rond. De kohl onder haar ogen is uitgelopen, de blik wat troebel, maar haar lichtgroene ogen zijn betoverend onder haar donkere doorlopende wenkbrauwen. Haar korte haar is met gel omhooggewerkt en heeft een rode gloed door de henna. In haar linkeroorlel hangt een veiligheidsspeld. Ze draagt een mosgroen oversized overall uit de legerdump, in de taille bijeengehouden met een riem, de bovenkant nonchalant openhangend. Een wit herenhemd eronder. Geen BH waardoor de vorm van haar kleine borsten en tepels zichtbaar zijn. Haar huid is ook in de winter nog bruin, maar haar gezicht is bleek van vermoeidheid. Opeens is het stil. Je hoort het tikken van de kachel. HenkJan heeft last van de rook en doet een raam open. Als hij weer zit begint ze.

‘Ik heb een goedlopende psychotherapiepraktijk aan huis, in zo'n bijgebouwtje van een statig herenhuis van voor de oorlog, met een vijver in de tuin en hoge bomen langs de oprijlaan. Als een cliënt aan komt rijden hoor ik het geknerp van de banden op de kiezels. De boekenkast is gevuld met boeken van Freud. ‘s Avonds speel ik sonates van Bach op mijn Steinway. Ik rij een crèmekleurige Mercedes Benz sportwagen met open dak, mijn lange haar in een doek gebonden. Mijn vakanties breng ik door in Italië, in

een klein huisje op de berg dat ik zelf verbouwd heb. En ik speel nog steeds met het idee romanschrijver te worden...'

'En de liefde?' vraagt Stan, terwijl hij zo neutraal mogelijk probeert te kijken. Vanaf de eerste dag dat hij met haar in de collegebanken zat was hij verliefd op haar, maar ze lijkt niet op die manier geïnteresseerd in hem of in andere medestudenten. Ze zakt met hen door, ze hebben diepe gesprekken, kaarten, dansen in de disco. Maar als een van de mannelijke studenten haar thuis wil brengen na een lange avond stappen bedankt ze daar vriendelijk voor, en fietst ze alleen de nacht in. Of zegt ze dat ze nog even blijft, en schuift aan bij de bar, tussen de stamgasten. En neemt dan zo'n gast mee naar haar kamer, voor een nacht. Na een concert verdwijnt ze met de bandleden in de kleedkamer en zien ze haar niet meer. En dan is er die vakantieliefde uit Italië die soms naar Amsterdam komt, of waarmee ze naar een concert gaat in London of Berlijn. Het maakt hem angstig dat ze dan alleen gaat liften, maar ze lijkt zich nergens om te bekommeren. Alsof ze uit is op haar eigen zelfdestructie. Maar drugs gebruikt ze niet, zoals de anderen. Geen heroïne. Geen speed. Zelfs geen joints.

'Ik heb twee kinderen, en ben gescheiden,' besluit ze haar toekomstvoorspelling.